

CO TO JEST DOJRZAŁOŚĆ SZKOLNA?

Inaczej zwana gotowością szkolną dziecka do podjęcia nauki w klasie pierwszej.

Składa się na nią kilka wymiarów:

- dojrzałość fizyczna,
- dojrzałość emocjonalno-społeczna,
- dojrzałość do nauki czytania i pisania,
- dojrzałość matematyczna,
- dojrzałość funkcji poznawczych

1. DOJRZAŁOŚĆ FUNKCJI POZNAWCZYCH

czyli:

- pamięci,
- koncentracji uwagi,
- spostrzegania,
- mowy,
- myślenia,
- kontroli przebiegu funkcji poznawczych,

**jest optymalna wtedy,
gdy dziecko:**

- ma motywację do wykonywania zadań o charakterze dydaktycznym, ciekawość, zadawanie wielu pytań o przyczyny obserwowalnych zjawisk,
- potrafi klasyfikować przedmioty według różnych kryteriów; wymienia i charakteryzuje pory roku; ma orientację w schemacie ciała; potrafi ułożyć i opowiedzieć historyjkę obrazkową,
- mówi w sposób poprawny i zrozumiały dla innych; interesuje się książkami dla dzieci, słucha, ogląda; często zadaje pytania,

- składa układanki typu puzzle, jest spostrzegawcze, potrafi wskazywać różnice między obrazkami,
- potrafi uważnie słuchać; dzieli zdanie na wyrazy, dzieli wyraz na sylaby i łączy sylaby w wyraz; potrafi zapamiętać i wykonać polecenie; chętnie rozwiązuje zagadki.

2. DOJRZAŁOŚĆ FIZYCZNA

jest optymalna wtedy, gdy dziecko:

- jest sprawne fizycznie (lub na miarę swych możliwości, jeśli jest dzieckiem mniej sprawnym ruchowo),
- uczestniczy w zajęciach ruchowych, grach, zabawach,
- sprawność manualna oraz koordynacja wzrokowo-ruchowa funkcjonują bez zaburzeń,
- sprawnie łąpie i odrzuca piłkę,

- buduje z drobnych klocków (typu Lego),
- lepi figurki z plasteliny,
- prawidłowo trzyma ołówek (chwyt, napięcie mięśni),
- posługuje się sprawnie prostymi narzędziami.

3. DOJRZAŁOŚĆ EMOCJONALNA I SPOŁECZNA

jest optymalna wtedy, gdy dziecko:

- zwraca uwagę na inne dzieci, przewiduje ich zachowania,
- mówi w sposób zrozumiały dla innych o swoich potrzebach i decyzjach,
- zaprasza dzieci do zabaw i rozmów,
- pomaga innym dzieciom spontanicznie lub na prośbę kolegi,
- potrafi uczyć się pod kierunkiem dorosłego,
- potrafi zapamiętać i wykonać proste polecenia,
- często zadaje pytania,
- jest zainteresowane osiągnięciem celu, stara się dokończyć pracę,
- okazuje radość z osiągniętego wyniku,
- umie się przedstawić, zna swój adres i wie, komu i dlaczego takich informacji nie można podawać.

Dziecko sześćoletnie niedojrzałe pod względem emocjonalnym i społecznym stara się nadmiernie często przebywać w pobliżu nauczyciela lub innej osoby dorosłej, tak że utrudnia to jemu pracę w grupie rówieśniczej lub często reaguje gniewem, obraża się, odwraca, odchodzi podczas zabaw z dziećmi i innej aktywności zadaniowej.

4. DOJRZAŁOŚĆ DO NAUKI CZYTANIA I PISANIA

jest optymalna wtedy, gdy dziecko:

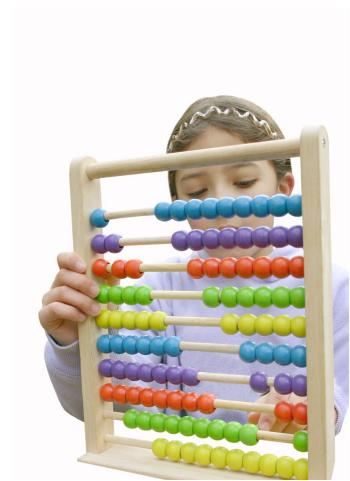
- używa słów wykraczających poza jego bezpośrednie doświadczenie,
- potrafi opowiedzieć historyjkę obrazkową,
- interesuje się książkami, ogląda je, lubi słuchać bajek, rozmawiać o nich,
- rozumie sens umownych znaków,
- układa krótkie zdania,

- dzieli zdanie na wyrazy,
- dzieli wyraz na sylaby i układa wyraz z sylab,
- wyodrębnia głoski w słowach o prostej budowie fonetycznej („*Jaka głoska jest na początku słowa KOT?*”),
- potrafi określić kierunki oraz miejsca na kartce papieru,
- potrafi uważnie patrzeć, aby rozpoznać i zapamiętać to, co jest przedstawione na obrazkach,
- sprawność manualna oraz koordynacja wzrokowo-ruchowa funkcjonują prawidłowo.

5. DOJRZAŁOŚĆ MATEMATYCZNA

**jest optymalna wtedy,
gdy dziecko:**

- liczy obiekty i rozróżnia błędne liczenie od poprawnego,
- wyznacza wynik dodawania i odejmowania odliczając w pamięci i na konkretach,
- ustala równoliczność dwóch zbiorów, posługuje się liczebnikami porządkowymi (pierwszy, drugi, itp.),
- rozróżnia stronę prawą i lewą, określa kierunki i ustala położenie,
- wie, na czym polega pomiar długości i zna proste sposoby mierzenia,
- zna stałe następstwo dni i nocy, pór roku, dni tygodnia, miesięcy.

Opracowała na podstawie literatury: Kinga Gniady